

'Myrdal hotade Aseas chef'

Memorförfattaren professor Herbert Tingsten.

TINGSTENENS SKILDNING

Inför det svensk-ryska handelsavtalet 1946 — enligt vilket Sverige skulle exportera på kredit till Sovjetunionen — fann man en våldsam debatt upp i pressen och ärets valöverske. Redaktionen lade fram sitt förslag till avtalet i början av sommaren 1946. Strax efteråt fick Dagens Nyheter upplysning om att den socialdemokratiska regeringen var så ivrig och angelägen att få detta förslag till avtal godkänt — enligt tinghagens uppfattning — tedde det sig mycket förhållande för Sverige. Myrdal under påförordningen på olika sätt inom det svenska handelsvärdet för att forma industrier till att uttåsa sig att fullgöra bestämda leveranser till Sovjet.

Den första upplysningen om sådana påtryckningar från regeringens sida komnade av direktör Marcus Wallenberg vid ett visst visst förtägl.

Direktör Ericson meddelade desuotom vid ett par tillfällen under samtalet att Myrdal sagt att arbetarna i Västerås skulle försättas i ett sådant läge att "de på sina hana kunnat" fissa Asea om arbete.

En tid senare bekräftade för Dagens Nyheter ledning återvände docenten Ingvar Svanhildson som arbetade i regeringens tjänst med utredningar inför kreditavtalet, att påtryckningar allvarligt varit på tal, men att planerna på dem uppgivits sedan de påtalats i pressen.

Också från andra håll erhöill Dagens Nyheter under sommaren lopp uppgifter om dessa regeringens påtryckningar mot handelsvärdet.

Den 8 september 1946 kom direktör Thorsten Ericson på eget initiativ till Dagens Nyheter och chefredaktör och gav uppgifter om ytterligare försök till påtryckningar.

Vid detta samtal berättade direktör Ericson bland annat att handelsminister Myrdal vid ett tillfälle i en grupp helt föreknat påständer som han strax följande gjort till direktör Ericson.

Polemiken kring kreditavtalet präglades denna tid av Dagens Nyheter påständer om regeringens påtryckningar och regeringens framför allt handelsminister Myrdals förmödenhet av att sådana påtryckningar ägt rum.

Vid en presskonferens som regeringen anordnade i kampanjen där avslöjades den 24 oktober uppgift — förnekade ånyo Gunnar Myrdal, liksom den just ryttande salsministeren Tage Brander, alla påständer om påtryckningar.

Samtidigt framhöll emellertid utrikesminister Östen Undén att regeringen var i sin fulla rätt att utöva påtryckningar om den ansig att det skulle vara möjligt på de alltså Asea inte gick med på de åtaganden som kreditavtalet skulle föra med sig — att skapa arbetslöshet i Västerås genom att vara det statliga regleringsmarknads vägra tilldelning av nödvändiga varor till vissa företag.

Den 21 oktober 1946 skulle riksdagens utrikeskommitté sammantrada, och till detta sammantride under samtalet att Myrdal sagt att arbetarna i Västerås skulle försättas i ett sådant läge att "de på sina hana kunnat" fissa Asea om arbete.

riksdagens utrikeskommitté sammantrada, och till detta sammantride under samtalet att Myrdal sagt att arbetarna i Västerås skulle försättas i ett sådant läge att "de på sina hana kunnat" fissa Asea om arbete.

En tid senare bekräftade för Dagens Nyheter ledning återvände docenten Ingvar Svanhildson som arbetade i regeringens tjänst med utredningar inför kreditavtalet, att påtryckningar allvarligt varit på tal, men att planerna på dem uppgivits sedan de påtalats i pressen.

Också från andra håll erhöill Dagens Nyheter under sommaren lopp uppgifter om dessa regeringens påtryckningar mot handelsvärdet.

Den 8 september 1946 kom direktör Thorsten Ericson på eget initiativ till Dagens Nyheter och chefredaktör och gav uppgifter om ytterligare försök till påtryckningar.

Vid detta samtal berättade direktör Ericson bland annat att handelsminister Myrdal vid ett tillfälle i en grupp helt föreknat påständer som han strax följande gjort till direktör Ericson.

Polemiken kring kreditavtalet präglades denna tid av Dagens Nyheter påständer om regeringens påtryckningar och regeringens framför allt handelsminister Myrdals förmödenhet av att sådana påtryckningar ägt rum.

Vid en presskonferens som regeringen anordnade i kampanjen där avslöjades den 24 oktober uppgift — förnekade ånyo Gunnar Myrdal, liksom den just ryttande salsministeren Tage Brander, alla påständer om påtryckningar.

Samtidigt framhöll emellertid utrikesminister Östen Undén att regeringen var i sin fulla rätt att utöva påtryckningar om den ansig att det skulle vara möjligt på de alltså Asea inte gick med på de åtaganden som kreditavtalet skulle föra med sig — att skapa arbetslöshet i Västerås genom att vara det statliga regleringsmarknads vägra tilldelning av nödvändiga varor till vissa företag.

Den 21 oktober 1946 skulle riksdagens utrikeskommitté sammantrada, och till detta sammantride under samtalet att Myrdal sagt att arbetarna i Västerås skulle försättas i ett sådant läge att "de på sina hana kunnat" fissa Asea om arbete.

talande, liksom handelsministeren och statsens industrikommissionen. Av dessa framgick sammanfattningens att man ej förnekat de av Dagens Nyheter påständerna hänförelsen till Asea, men hade sagat ha varit "informationer" i påtryckningar.

Det framgick också att planer för regeringssidan meddelade planer på ett statsföretag eller introduktion av ett utländskt företag hört till de motiv som föräntlag Asea att besluta stora nyanläggningar för att kunna möta de ryska, av den svenska regeringen södda kraven på leveranser.

Samtidigt avgav direktör Thorsten Ericson en deklaration vilken öndade förhållningen om hur Dagens Nyheter kunde vara vad som försvär vid utrikeskommittéens bevis hade för utrikeskommittéens jämförande och hans inskrivning. Bland teoretikerna om hur Dagens Nyheter kunde publicera ett referat av sammanträdet fanns en att tidningen skulle utreda motiven skvallert och sedan högt på de bestred detta.

Direktör Ericson tog i sitt uttalande avstånd från Dagens Nyheter all handlingsinsatser, framför allt handelsministerens förnekande inte den sakliga bakgrunden för denna kritik. Han meddelade vidare — vilket var förmodligt riktigt — att han inte deltagit någon tidning vad det i själva verket visste ju Dagens Nyheter på förhand vad han skulle säga.

Läget var nu, berättar Herbert Tingsten i sin bok, att direktör Ericson vid olika tillfällen gett tidningen uppgifter om påtryckningar och varit med på att de publicerades, utan angivande av källan, och även tackat för att de återgavs. Tidningen beskylldes för att ha återgivit dessa upplysningar i ord tro, och de förklaranden i handelsministerens uttalanden och i den socialdemokratiska pressens polemik vara alldeles osanna.

I två brev till direktör Ericson — den 24 oktober och den 7 november — påpekade Herbert

Tingsten för denne att han — Tingsten var i situationen att ha åtagit direktör Ericsons uppgifter i överlysningen att de var riktiga. Nu beskylldes Tingsten för lögnaktighet och kunde inte bevisa att han handlat i god tro. I brevet av den 7 november skrev Herbert Tingsten: "Under sådana förhållanden kan jag icke finna annat än att det är Direktörens moraliska skyldighet att klarlägga saken, det vill säga att bekräfta uppgifter som Direktören liksom vi vet vara riktiga."

På beovet av den 7 november svarade direktör Ericson med ett brev där han bland annat framhöll att handelsministerens politik enligt egen utsägg gick ut på att byggsamtillstånd borde ges i sådan ordning att arbetarna skulle vara villiga att gå till Aseas verkstäder — detta var en bekräftelse av en av de mest påtagliga påtryckningar som Dagens Nyheter talat om under kampanjen. Emellertid bad direktör Ericson att hans brev ej skulle publiceras.

Vid direktör Ericsons hänvisning till tidningen den 8 september 1946 var förtroende Herbert Tingsten den dåvarande politiske huvudredaktören, Leif Kihlberg närvarande. Vid samtalet mellan direktör Ericson och Herbert Tingsten den 19 oktober var redaktör Lindheger närvarande. Ett PM över vad som försvär och över de samtal som hållits under den utärgna polemiken sattes upp av Herbert Tingsten, och riktigheten av dess återgivande av hur Kihlberg och Lindheger de av handelsministeren bekräftades av Myrdal och Ericson.

I början av november 1946 bad Dagens Nyheter att de av dess medarbetare som delgivits alla dessa upplysningar om påtryckningar skulle bli hövda av utrikeskommittén, men detta svarades nej. I och med att det ryska kreditavtalet godkändes av riksdagen dog diskussionen om regeringens metoder ut — dock inte senast en debatt på Publicistklubben den 5 december 1946 mellan statsminister Elander och Herbert Tingsten var utomordentligt häftig.

Den 21 oktober 1946 skulle riksdagens utrikeskommitté sammantrada, och till detta sammantride under samtalet att Myrdal sagt att arbetarna i Västerås skulle försättas i ett sådant läge att "de på sina hana kunnat" fissa Asea om arbete.

En tid senare bekräftade för Dagens Nyheter ledning återvände docenten Ingvar Svanhildson som arbetade i regeringens tjänst med utredningar inför kreditavtalet, att påtryckningar allvarligt varit på tal, men att planerna på dem uppgivits sedan de påtalats i pressen.

Också från andra håll erhöill Dagens Nyheter under sommaren lopp uppgifter om dessa regeringens påtryckningar mot handelsvärdet.

Den 8 september 1946 kom direktör Thorsten Ericson på eget initiativ till Dagens Nyheter och chefredaktör och gav uppgifter om ytterligare försök till påtryckningar.

Vid detta samtal berättade direktör Ericson bland annat att handelsminister Myrdal vid ett tillfälle i en grupp helt föreknat påständer som han strax följande gjort till direktör Ericson.

Polemiken kring kreditavtalet präglades denna tid av Dagens Nyheter påständer om regeringens påtryckningar och regeringens framför allt handelsminister Myrdals förmödenhet av att sådana påtryckningar ägt rum.